

2 K miesięcznie
z odsyłką.

Granica miesięcznie 2 M. 30 f.
50 ctm., 2 1/2 szyl. 70 cm. amer.
Rygodniowo w Krakowie 40 h,
z dostawą po domu 46 h.

Cena numeru **4h**
popołudniowego

Cena nru porannego 8 h

Oba wydania razem 10 h

w mieście i za prowincyi.

NAPRZÓD

Organ centralny polskiej partii socjalno-demokratycznej.

Wychodzi dwa razy dziennie: rano i po południu.

WYDANIE POPOŁUDNIOWE.

Redakcja i Administracja
Kraków, Dunajewskiego 5.
Reklamacje otwarte są wolne od
opłaty pocztowej. — Redakcja
rękopisów nie zwraca i bezimiennych
listów nie uwzględnia.
Konto czekowe Nr. 34.095.

Dział inseratowy:
ul. Gołębia L. 2, I. p.
Telef. Nr. 1354. Konto czek. 910.
Ceny ogłoszeń: Za miejsce wiersza
petitem 24 h. Za miejsce wiersza
petitem w nadesłanem 60 h.

Klęska rosyjskich planów ofensywnych nad Strypą.

Misja Kitchenera w Grecyi.

Lugano, 24 listopada.

„Corriere“ otrzymuje następujące szczegóły o wizycie Kitchenera w Grecyi: W otoczeniu Kitchenera spostrzeżono generała Maxwella, komendanta w Egipcie, oraz egipskiego komisarza cywilnego Mac-Mahona. Ze swym adiutantem Geraldem, obaj w uniformach khaki, udał się Kitchenier w Atenach do króla na audiencję, która trwała przeszło godzinę; na audiencję zaproszono także szefa sztabu generalnego greckiego Dusmanisa, aby mógł dać pewne wyjaśnienia co do sytuacji wojennej.

Na obiedzie w angielskiej ambasadzie byli obecni greccy ministrowie wojny i marynarki, oraz szef sztabu generalnego, natomiast premier Skuludis nie przybył. Kitchenier wkrótce przerwał obiad, aby złożyć wizytę Skuludisowi; rozmowa między nimi trwała 1 1/4 godziny. Gdy Kitchenier opuszczał mieszkanie Skuludisa, grupa wenezeloistów urządziła mu owację, po której nastąpiła kontrdemonstracja antyvenizeloistów, którzy przywitani greckiego premiera, wychodzącego z domu, okrzykami na cześć Kitchenera.

Wzburzenie i niepokój w Grecyi rosną. Niektórzy konstatają pogorszenie w stosunkach pomiędzy czwórsojuszem a Grecją. Urzędowy „Embros“ żywi jednak nadzieję, że może jeszcze poskutkuje ponowna skarga Grecyi na to, że czwórsojusz chce zrobić z Grecyi słabą bazę dla swych operacji militarnych.

Ateny, 24 listopada.

Kitchenier w Atenach długo konferował z szefami greckiego sztabu Dusmanisem i Metaksem. Tym konferencyom przypisują szczególne znaczenie.

Genewa, 24 listopada.

W przeciwieństwie do greckiego „Embrosa“, który uważa sytuację za nieco złagodzoną, paryska prasa konstatuje, że po konferencyach Kitchenera niewiele się zmieniło. Byłoby przedwczesnem dziś już mówić o poprawie sytuacji. Paryska prasa pociesza się wiadomością, że wkrótce przyrzekły pono udział w ekspedycji bałkańskiej. Gdzie jednak wysadzą swe wojska — w Salonikach, czy w Albanii — niewiadomo.

Rotterdam, 24 listopada.

Donoszą z Aten o charakterystycznej okoliczności, że mianowicie Denis Cochin i Kitchenier unikali jeden drugiego. Na wiadomość, że Kitchenier przybywa do Aten, D. Cochin odjechał do Salonik.

„Times“ twierdzi, że konferencje Kitchenera dają pomyślne widoki na rozwiązanie kwestyi pobytu wojsk czwórsojuzu na greckim terytorium.

Kitchenier na Gallipoli dziś, a przed 38 laty.

Frankfurt, 24 listopada.

„Frankfurter Zeitung“, nawiązując do obecnej podróży inspekcyjnej lorda Kitchenera na Wschód, przypomina, że ten był on i na Gallipoli, dodaje, że ten był musiał Kitchenierowi przypomnieć czasy, kiedy w r. 1877 — w dobie wojny rosyjsko-tureckiej — jako kapitan żandarmerii przybył tu z Krety, ażeby zaofiarować swoją służbę Turcji w wojnie z Rosją.

Jako major Kitchenier-bej brał udział w kampanii turecko-rosyjskiej i pozostawał w służbie greckiej przez trzy lata.

Wówczas — dodamy — Anglia truchlała na myśl, by carat nie zdobył Konstantynopola i wogóle nie zdławił Turcyi; dzisiaj też sama Anglia czyha na zgubę turecką i decydowała się kosztem ciężkich ofiar na próbę forsowania Dardanel dla dogodzenia Rosyi!

Prasa francuska o sytuacji bałkańskiej.

Paryż, 24 listopada.

Sytuacja na wschodzie skupia we Francyi uwagę nie tylko kół wojskowych, ale całego świata politycznego. Trudności polegają na tem, że sprawa stała się teraz nadzwyczaj delikatną i drażliwą, wskutek czego każdy nierozważny krok może wywołać skutek wręcz przeciwny zamiarom. Ogół prasy francuskiej upatruje w przytrzymaniu wszystkich okrętów greckich w zatokach angielskich wyraz nowej energicznej akcji, która powinna być jak najenergiczniej popierana przez inne mocarstwa czwórporozumienia.

„Należy przecież już raz skończyć z tymi umizgami — woła „Matin“. — Sytuacja jest już teraz zbyt niebezpieczna, aby bawić się jeszcze w dyskusje i debaty. Ten zawiły problemat należy wreszcie zakończyć, czy to drogą polityczną, czy wojskową. Anglia uczyniła już pierwszy krok, niechaj inni pójdą w jej ślady“.

„Journal des Debats“ powiada: „Tutaj słowa już nie wystarczą i żadnej zmiany na lepsze nie przyniosą! Należy uciec się wreszcie do represalii. Potężna eskadra francusko-angielska stoi u wybrzeży Malty i może każdej chwili zbliżyć się do wybrzeży greckich. Eskadra ta nie ograniczy się już zapewne do demonstracji i blokady, lecz weźmie się do energiczniejszej akcji“.

„Temps“, związany starymi węzłami przyjaźni i sympatii z Grecją, nie ucieka się do tak ostrego tonu i wyraża nadzieję, że Grecja ustąpi z własnej woli, a nie pod naciskiem konieczności i brutalnej siły.

Wywiad z bułgarskim ministrem Petkowem.

Wiedeń, 24 listopada.

„Reichspost“ podaje wywiad swego korespondenta z bułgarskim ministrem robót publicznych Petkowem. Omawiając sprawę administracji nad zdobytymi obszarami, minister oświadczył, iż czeka tam rząd bułgarski ciężka praca. Serbowie, opuszczając Macedonię, pozostawili tam ludność w stanie godnym pożalowania. W Starej Serbii panuje jeszcze ciągle wzburzenie. Większa część ludności nie może pojąć tego straszliwego położenia, w jakie ją wciągnął rząd Paśiczy; inna zaś część przejęta jest fanatyzmem serbskim. Bardzo trudną do rozwiązania sprawą jest kwestya papierowych pieniędzy serbskich, ponieważ rząd serbski zabrat cały zapas metalowych pieniędzy. Rząd bułgarski zajął się tą sprawą i w najkrótszym czasie zastąpi serbskie pieniądze papierowe bułgarskimi.

Co do stosunków Bułgaryi z Grecją, to te są jak najlepsze. Grecy mają już dosyć postępowań wojsk francusko-angielskich. Sprzymierzone armie niedługo już wypędzą Francuzów i Anglików z Bałkanu.

Co do Rumunii, to minister oświadczył, iż rząd i naród rumuński zbyć są rozsądnymi, aby arażać się na niepowodzenie. „Bułgarya pragnie

żyć z Rumunią w pokoju i szczerzej przyjaźni. Rozsądek weźmie zapewne w Rumunii górę“.

Umowa grecko-bułgarska.

Rotterdam, 24 listopada.

„Daily News“ donosi z Rzymu: Umacnia się tutaj przekonanie, że Grecja i Bułgarya zawarły umowę, na podstawie której Bułgarya odstąpi Grecyi zdobyty Monastyr, a nadto gwarantuje południową Albanię, przytem Bułgarya zrzeka się preteńcy do Kawalli. Układ ten miał przyjść do skutku za pośrednictwem Niemiec. Wojska bułgarskie opuściły już granicę grecką.

Tę ostatnią wiadomość przynosi także „Temps“ dodając, że Bułgarya wycofała także wojska z nad granicy rumuńskiej.

Rosya grozi Rumunii wysłaniem ultimatum.

Budapeszt, 24 listopada.

„A Nap“ donosi z Bukaresztu o wywiadach dziennika „Dreptatea“ z rozmaitymi dyplomata. Przedstawiciele koalicji oświadczyli, że Rumunia nie będzie mogła utrzymać swej neutralności, gdyż ewroporozumienie postanowiło wystąpić bardzo energicznie przeciw Rumunii, skoro Rosya skoncentruje swe wojska w Bessarabii. Wówczas wysłaniem zostanie do Rumunii ultimatum, domagające się zezwolenia na przemarsz wojsk rosyjskich przez Dobrudżę.

Dziennik rumuński dodaje: Plan ten znany jest dyplomatom, mającym przyjazne stosunki z mocarstwami centralnymi. Ten zaniar Rosyi jest blufem (szwindlem). Rumunia z pewnością nie zezwoli na przemarsz wojsk przez swe terytorium a natomiast poczyniła razem z mocarstwami centralnymi przygotowania do odparcia tego ataku.

Agitacja rosyjska w Rumunii.

Bukareszt, 24 listopada.

„Seara“ ogłasza sensacyjny artykuł, wedle którego Rosya uprawia propagandę w Rumunii, by nakłonić ludność do emigracji do Rosyi. Wysłano w tym celu wielu agitatorów do Rumunii, którzy uprawiają na wielką skalę szpiegostwo. Agenci rozszerzają pogłoski, jakoby rząd rosyjski rozdawał grunta, których właściciele zginęli na wojnie.

Przygotowania do wielkiej ofensywy francusko-angielskiej?

Wiedeń, 24 listopada.

Sprawozdawca „Kriegszeitung“ podaje następujące szczegóły o przygotowaniach Francuzów i Anglików do nowej wielkiej ofensywy:

Wszystkie fabryki w północnej Francyi dzień i noc pracują nad wyrobem materiałów wojennych. Pociągi z amunicją jadą bez przerwy ku północy. Ruch osobowy został prawie zupełnie wstrzymany. W portach Hawru i Boulogne wstrzymano cały ruch okrętowy, ponieważ odbywa się tam lądowanie wojsk angielskich. Dla przewozu wojsk i amunicji zbudowano cały szereg nowych linii kolejowych.

Grecja w opresyi.

Grecja zajmuje pojednawcze stanowisko?

Ateny, 24 listopada.

Ateński dziennik urzędowy „Embros“ twierdzi, że król i rząd dali Kitchenierowi formalne

zapewnienie, iż Grecya w żadnym razie nie wystąpi wrogo przeciwko czwórporozumieniu i będzie się starała o pokojowe rozwiązanie kwestyi. — „Embros“ pisze dalej, iż ci, którzy rozmawiali z Kitchenierem po jego audyencji u króla, twierdzą, że sytuacja nie jest już obecnie tak naprężoną, jak przedtem.

Kontrola okrętów greckich.

Londyn, 24 listopada.

„Times“ donosi z Aten, że okręty czwórsojuszu kontrolują bardzo surowo wszystkie okręty greckie na morzu Śródziemnym i Egejskim.

Okręty wojenne koalicji przed portami greckimi.

Zurych, 24 listopada.

Dzienniki medyolańskie donoszą: Przed portem greckim Patros stoją trzy angielskie okręty wojenne. Koło Hermupolis na wschód od zatoki Ateńskiej zjawiały się 2 francuskie łodzie kanonierskie. Wielka eskadra, złożona z 9 okrętów wojennych, skoncentrowano pod Salonikami.

Położenie czwórporozumienia na Bałkanie beznadziejne.

Rotterdam, 24 listopada.

„Nieuwe Rotterdamsche Courant“ donosi za „Times“ z Salonik: W angielskich i francuskich kołach wojskowych uważa się położenie sprzymierzonych na Bałkanach za zagrożone. Pewien oficer marynarki powiedział: Nasza armia jest w położeniu zakładnika w rękach nieprzyjaciela.

„Evening Standard“ pisze: Król Konstantyn niech dojdzie do przekonania, że wyzywa najpotężniejsze państwa świata. Bez względu na to, kto będzie zwycięzcą, tron jego stracony.

Komisja senatu francuskiego za przerwaniem ekspedycji salonickiej.

Genewa, 24 listopada.

Pod przewodnictwem Clemenceau odbyło się posiedzenie komisji senatu dla spraw zagranicznych. Prezydent ministrów Briand i minister marynarki Lacaze udzielali wyjaśnień w sprawie ostatnich konferencji angielsko-francuskich w Paryżu. Kilku senatorów domagało się przerwania ekspedycji salonickiej. Na najbliższym posiedzeniu przyjdzie do głosowania nad pytaniem, czy należy przedstawić sprawę tę rządowi jako życzenie komisji. Prasa, w przeciwieństwie do komisji, domaga się powiększenia sił na Bałkanach.

Ostatnie wysiłki Serbii.

Rząd serbski w Grecyi.

Londyn, 24 listopada.

(BK) Doniesienie Biura Reutera z Aten: Jak ze strony dyplomatycznej słychać, rząd serbski udał się z Mitrowicy do Prizrentu. Serbski wysłannik przybył do Salonik oświadcza, że rząd wkrótce przybędzie przez Dibrę i Monastyr do Grecyi.

Prisztina przed upadkiem.

Mor. Ostrawa, 24 listopada.

Sprawozdawca wojenny „Morgenzeitung“ Lennhoff donosi: Pochód Serbów i Bułgarów idzie koncentrycznie w kierunku Prisztiny, która jest ostatnim węzłem komunikacyjnym, prowadzącym na Kosowe Pole. Upadku Prisztiny spodziewać się należy lada dzień. Armia generała Gailwitsa znajduje się w odległości 10 klm. od miasta.

Major Tankosicz zginął.

Budapeszt, 24 listopada.

„Budapesti Hirlap“ donosi, że na polu walki w Serbii zginął major Tankosicz, jeden z głównych przywódców zamachu na arcyks. Franciszka Ferdynanda.

Kłeska Rosyan nad Strypą.

Wiedeń, 24 listopada.

Z wojennej kwatery prasowej donoszą: Jak wynika ze sprawozdań sprzymierzonych sztabów generalnych była z początkiem listopada dolina średniej Strypy widownią zaciętych walk. Dnia 30 października rozpoczął się przeciw naszemu stanowisku koło Sosnowa i przeciw niemieckim liniom koło Siemikowce silny ogień artyleryjski. W godzinach wieczornych zaatakowali Rosyane w sile najmniej dwóch dywizyj na wąskiej przestrzeni wieś Siemikowce, a stanowiska po obu stronach musiały po zaciętej walce zostać opróżnione. Obrońcy cofnęli się na zachodnie wzgórza. Dnia następnego próbowali Rosyane najpierw według znanego

sposobu rozszerzyć front wdarcia się. Ten zamiar został udaremniony. Równocześnie przystąpili sprzymierzeni do odzyskania dawnych stanowisk.

Nadechodziły jednak Rosyanom posiłki tak, że stosunek między nieprzyjacielem a sprzymierzonymi kształtował się jak dwa do jednego, a nie rzadko na pewnych miejscach jeszcze bardziej na korzyść nieprzyjaciela. Ognisko walki stanowiła wieś Siemikowce, o którą gorąco walczono, aż wreszcie dnia 5 listopada Rosyane zostali wypędzeni ze wsi. Nieprzyjaciel pozostawił 50 oficerów i 6000 jeńców w rękach sprzymierzonych; jego straty w rannych i zabitych były kilkakrotnie większe.

Te liczby i przebieg jednotygodniowej bitwy nie pozostawiały żadnej wątpliwości, że Rosyane podczas tego ataku mieli większe cele przed oczami, aniżeli osiągnięcie lokalnego sukcesu. Jak wynika z rosyjskich dokumentów i opowiadania jeńców, zostało przedsięwzięcie nieprzyjacielskie przeciw naszemu stanowisku nad Strypą wdrożone w sposób, który dosyć zasługuje na wzmiankę. Popół połowy dzień przedtem szli od rowu do rowu strzeleckiego ubrani w ornaty, aby zapowiedzieć planowany atak i udzielali żołnierzom błogosławieństwa dla ich krwawego dzieła. — Szczególny charakter otrzymała akcja rosyjska przez to, że kilka dni przedtem przybył car z carewiczem do XI armii, stojącej w obszarze koło Tarnopola.

Car wygłosił u wielu oddziałów wojska przemówienia, w których wskazał na znaczenie mającego nastąpić ataku.

Jeden z rozkazów rosyjskich, pochodzący z XXII korpusu, jest szczególnie charakterystyczny i opiewa jak następuje:

„Bohaterskie, dzielne wojska sławnego XXII korpusu! Naczelnny wódz armii dał nam ciężkie zadanie wymuszenia za każdą cenę przejścia przez Strypę, odrzucenia nieprzyjaciela z jego rowów strzeleckich na zachodnim brzegu, stanięcia silną nogą na tym brzegu, a potem zmuszenia go do opuszczenia pozycji nad Strypą przez dalsze posuwanie się naprzód, przez decydujące uderzenie na flankę i tyły przeciwnika. Musimy za każdą cenę wyrzucić podstępny nieprzyjaciela z jego pozycji, ponieważ nasze zwycięstwo na tym miejscu zmusi go do opuszczenia nie tylko na całym froncie naprzeciw naszej armii, ale także w dalszym następstwie do cofnięcia frontu także naprzeciw naszych armij sąsiednich. Proszę wszystkich przełożonych, począwszy od najstarszego generała do najmłodszego zastępcy chorążego i was, bracia, abyście pamiętali o tem, że cały wynik tego ataku będzie zależał po gruntownym przygotowaniu artyleryjskiem głównie od waszego uderzenia.

Wiadomości z Rosyi.

Ze Sztokholmu depeszują do „Frankfurter Zeitung“: Podróżni, przybyli z Haparandy, opowiadają, że w Helsingforsie zbuntowała się załoga rosyjskiego okrętu wojennego. Były wyroki śmierci.

Połączenie telefoniczne i telegraficzne pomiędzy miastem pogranicznym Torneo, a pozostałą Finlandyą zupełnie ustało.

„Ruskija Wiedomosti“ donoszą: skutkiem napływu uchodźców do gubernij saratowskiej, niższo-nowogrodziejskiej, rostowskiej, orłowskiej i wiatkowskiej zapanowała tam niesłychana drożyzna mieszkaniowa. Ogarnęło to nawet wsie. Właściciele domów usuwają stałych lokatorów, ażeby morderstwo po lichwiarsku zdzierać przybyszów.

W sądach pokojów pełno skarg na właścicieli domów za bezprawne usuwanie lokatorów, którzy w ten sposób stają się bezdomnymi.

Nowy oberprokurator synodu, Wołżyn polecił, ażeby cerkiewne komitety pomocy dla uchodźców udzielały pomocy wyłącznie uchodźcom wyznania prawosławnego. Wiadomość tę podaje „Russkoje Słowo“.

Do „Nowego Wremia“ donoszą z gubernii stawropolskiej, że oczekują tam wznowienia sprzedaży wódki, jednakże tylko za opłatą złotem.

Departament kolejowy zniósł postanowienie, iż pasażerowie, zgłaszający opłatę należności za bilety kolejowe złotem, mają pierwszeństwo przy otrzymywaniu biletów, ponieważ okazało się, że kasyerzy biletowi wymieniali tą drogą uzyskane monety złote i odsprzedawali je drożej — innym pasażerom.

Minister spraw wewnętrznych, Chwostow, jak donosi „Frankf. Ztg.“ zaprzecza pogłoskom, ja-

koby zamierzał cofnąć pewne ulgi wobec żydów, które wprowadził jego poprzednik, Szczerbatow, gdyż niema powodu do represyj przeciwko żydom. Z drugiej wszakże strony zostało wydanie pism żargonowych na czas wojny zakazane. W samym Petersburgu zakaz ten dotyka 8 czasopism.

„Now. Wremia“ pisze: Kwestya zaciągnięcia przez Rosyę pożyczki wojennej w Finlandyi nie schodzi z łamów prasy petersburskiej. Pojawiają się u niej wiadomości, że przedstawiciele wielkich banków finlandzkich oświadczyli już zasadniczo gotowość do dostarczenia rządowi petersburskiemu z własnych środków finansowych w formie pożyczki 100 milionów marek. Minister finansów przyjął też propozycję oficjalnie do wiadomości, że wśród samego gabinetu przeważa podobno zdanie, iż dla Rosyi nie nadszedł jeszcze czas stosowny do posługiwania się podobnymi operacyami pieniężnymi.

Korespondent wiedeński „Berl. Tageblattu“ donosi, że na północno-wschodniej części frontu znaleziono dokumenty, zawierające rozkazy do armii i instrukcje generała Joffre'a w zakresie techniki i taktyki prowadzenia walk pozycyjnych. Instrukcje odznaczają się niezwykłą ścisłością informacji i dokładnością opisu wszelkich sposobów i urządzeń, niezbędnych do prowadzenia walk pozycyjnych.

KRONIKA.

Powołanie pospolitaków. W myśl obwieszczenia, rozlepionego dzisiaj na murach miasta, wszyscy pospolitacy urodzeni w latach 1872, 1873, 1874 i 1896, którzy przy przeglądach wojskowych uznani zostali za zdalnych do służby wojskowej z bronią w rękę mają zgłosić się dnia 6 grudnia do szeregów. Zgłoszenie ma nastąpić w c. i k. powiatowej komendzie uzupełniającej, względnie w powiatowej komendzie uzupełniającej obrony krajowej. Ci pospolitacy, urodzeni w latach powyżej podanych, którzy zostaną uznani za zdalnych po 6 grudnia, mają zgłosić się do szeregów w ciągu 48 godzin po ich przeglądzie. Wszyscy pospolitacy mają się stawić do szeregów najpóźniej do godziny 11 przed południem dnia 6 grudnia.

Każdy zgłaszający się powinien mieć obuwie białe i przybory do jedzenia. Polecanem jest zabranie pożywienia. Karta legitymacyjna polspolitego ruszenia uprawnia do wolnej jazdy koleją żelazną (z wyjątkiem pociągów pospiesznych).

Sprawa założenia szkoły przemysłowej. Jutro odbędzie się w magistracie posiedzenie wydziału uzupełniających szkół przemysłowych. Na posiedzeniu tem poruszoną będzie kwestya założenia męskiej szkoły przemysłowej w miejskim zakładzie wychowawczym. Wobec ogromnego braku ukwalifikowanych sił w przemyśle naszym, który po wojnie jeszcze więcej się zwiększy, założenie takiej szkoły jest sprawą konieczną. Będzie ona mogła dostarczyć społeczeństwu cały szereg sił fachowych, które szczególnie w obecnym czasie będą miały szerokie pole do pracy.

Opieka nad powracającymi uchodźcami. Biuro miejskiego komitetu opieki nad uchodźcami będzie otwarte jutro po południu, zaraz po powrocie pierwszej partii uchodźców, w lokalu przy ul. Mikołajskiej 1. 6.

Biuro urzędowe niemieckich izb handlowych urządziło dotychczas ekspozyturę w następujących miejscowościach Królestwa: Warszawa, Łódź, Czechochowa, Włocławek, Sosnowiec, Mława i Konin. Do biura urządzającego ekspozyturę należy dotąd 42 izb niemieckich.

Sprawa zapewnienia pracy powracającym uchodźcom. Miejski urząd pośrednictwa pracy, podaje do wiadomości, iż wobec tego, że we czwartek 25 b. m. powraca już pierwsza partya uchodźców, pracodawcy wszelkich kategorii zechcą w razie zapotrzebowania robotników zgłaszać się do miejskiego urzędu pośrednictwa pracy przy placu Ww. Świętych 1. 1.

Zgon pastera tow. Winarskiego. Jak doniosły telegramy, w poniedziałek 22 listopada zmarł w Wiedniu poseł do Rady państwa i radca miejski tow. Winarski. Zmarły liczył lat 43. Był on najpierw pomocnikiem tapicerskim, potem urzędnikiem kasy chorych i urzędnikiem sekretaryatu partji socjalno-demokratycznej w Wiedniu. W roku 1907 wybrano go poseł do parlamentu z miasta Friedland w Czechach, w roku zaś 1911 uzyskał mandat w Wiedniu. Od roku 1906 był członkiem wiedeńskiej rady miejskiej.